

„PROJEKT”

UCHWAŁA NR XXXII/ /2022 RADY GMINY KORYCIN

z dnia 30 grudnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Gminy Korycin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023 – 2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady

Iwona Chwiećko

*Załącznik
do uchwały Nr XXXII/ /2022
Rady Gminy Korycin
z dnia 30 grudnia 2022 r.*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KORYCIN NA LATA 2023-2025

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Wytyczne do podjęcia działań w ramach Programu.....	4
3. Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny	6
4. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy Korycin.....	7
5. Zadania gminy.....	8
6. Zadania instytucji wsparcia rodziny na poziomie gminy.....	8
7. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie.....	13
8. Koszty utrzymania dzieci z Gminy Korycin umieszczonych w pieczy zastępczej.....	17
9. Analiza SWOT.....	17
10. Zasoby instytucjonalne	20
11. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023-2025.....	21
12. Finansowanie	25
13. Monitoring i ewaluacja Programu	25
14. Podsumowanie	25

1. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023-2025 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Jest to pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze dziecka, które powinno zapewnić mu prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny oraz bezpieczeństwo emocjonalne, a także przygotować do pełnienia przyszłych ról społecznych. Rodzina funkcjonalna stanowi dla swoich członków przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości. Problemy dotyczące rodziny są najczęściej złożone i wymagają wielowymiarowych działań, prowadzonych przez instytucje i służby ustawowo zobligowane do wspierania rodziny.

Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze są nośnikiem wielu przemian w funkcjonowaniu rodzin. Coraz częściej występują problemy opiekuńczo – wychowawcze, w tym bezpośrednio związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych i niestety już powszechnie od mediów społecznościowych, wzmagających alienację społeczną. Z drugiej strony można też zaobserwować nadmierną troskę o dzieci przechodzącą w nadopiekuńczość, co generuje jednostki niesamodzielne, pogubione, nie nauczone stawiania granic, nie odróżniające dobra od zła. Pojawiły się ponadto zjawiska o charakterze globalnym: choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje, oraz lokalnym: ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, rozpad rodziny i wcześniej nie występujące -wyraźne podziały światopoglądowe, generujące wzajemną niechęć i agresję. Problemy w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań. Pomoc rodzinom zagrożonych kryzysem polega na wzmocnieniu i wsparciu w odzyskaniu zdolności do pełnego, samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Powinna być udzielana niezwłocznie i mieć charakter profilaktyczny, natomiast podejmowane działania winny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, bo tylko wtedy jest skuteczna.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

Gmina Korycin wspiera rodziny dotknięte wszelkimi trudnościami: niezaradnością życiową, brakiem stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolnością wychowawczą, niskim poziomem intelektualnym, kulturalnym i moralnym dorosłych, jak również przemocą i uzależnieniami. Trudności dziecka najczęściej wskazują na zaburzone relacje w rodzinie, ale bywają też związane wyłącznie z rówieśniczym środowiskiem, zwłaszcza w dobie

wszechobecnego Internetu, który zaburza postrzeganie rzeczywistości małoletnim i negatywnie wpływa na pracę mózgu dzieci. Problemy występujące w rodzinie narzucają konieczność specjalistycznego wsparcia. Środowiska dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, przedstawicieli oświaty, policji, sądów, podmiotów medycznych. Skuteczna pomoc może być osiągnięta we współpracy z przedstawicielami tych służb, ale również ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, Parafiami oraz organizacjami pozarządowymi i przedstawicieli wszelkiego rodzaju instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmują działania na jej rzecz.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023-2025 stanowi, zatem sprecyzowany plan wdrożenia działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym wszelkiego rodzaju trudności oraz spójny i skuteczny system pomocy rodzinom dla dobra lokalnej społeczności.

2. Wytyczne do podjęcia działań w ramach Programu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wyraźnie wytycza kierunek pracy z rodziną i nakłada obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. W myśl preambuły została uchwalona z powodu szczytnych przesłanek:

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami¹

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, we współpracy ze środowiskami lokalnymi, organizacjami społecznymi i organami pomocniczymi.

¹ Preambuła Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 roku poz. 998 z późn. zm.)

Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej

GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZTWO
-Profilaktyka-wspieranie rodziny	-Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, -Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej - Adopcja	
-Asystent rodziny, -Placówki wsparcia dziennego, -Rodziny wspierające, -Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny	-Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, -Placówki opiekuńczo - wychowawcze -Usamodzielnianie, -Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), -Rodziny pomocowe	-Ośrodek adopcyjny, -Regionalna placówka opiekuńczo- terapeutyczna, - Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny

Źródło: Opracowane w oparciu o ustawę w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej

Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ważne ze względów społecznych, ekonomicznych i mają znaczenie dla wizerunku Gminy i rozwoju regionu.

Obszarem do podejmowania działań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2025 będzie, zatem profilaktyka, wsparcie i przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego i optymalnego funkcjonowania poprzez:

- 1.Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 2.Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, szczególnie z problemami niepełnosprawności i bezrobocia:
 - aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia,
 - zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich i zagrożonych dysfunkcjami rodzin posiłków w szkole,
 - współorganizowanie wycieczek dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin,
 - udzielanie pomocy materialnej dla uczniów (stypendia i zasiłki),
 - współpraca wszystkich instytucji organizacji na terenie gminy Korycin zajmujących się pomocą rodzinie,
 - dostarczenie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych i rodzinom z problemem niepełnosprawności.
3. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach,
4. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny:

- promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci, zwłaszcza w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji, doboru właściwych metod wychowania, radzenia sobie w kryzysie,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie aktywności rodziny, poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród mieszkańców gminy,
- współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny,
- aktywizacja seniorów do życia w środowisku rodzinnym i lokalnym.

5. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,

6. Zapewnienie dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi różnych form pomocy:

- rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych, - współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych,
- organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,
- aktywizacja młodego pokolenia poprzez promowanie idei wolontariatu,
- uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych występujących na terenie gminy Korycin opracowano 3 letni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. Diagnoza została sporządzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie. W dokumencie wykorzystano materiały własne i sprawozdania, przy czym analizie zostały poddane dane z lat 2020-2021.

3. Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Do aktów prawnych regulujących treść Programu oraz wpływających na jego realizację należą:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych

9. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
10. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.
11. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
12. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
13. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
14. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
15. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są m.in. kodeksy: rodzinny i opiekuńczy, karny, cywilny, pracy itp. Oraz ratyfikowany przez Polskę akt międzynarodowy, taki jak Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi rozwinięcie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korycin na lata 2021-2030, w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną i jest spójny z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024, Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

4. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy Korycin

Gmina Korycin położona jest w środkowej części województwa podlaskiego, w Powiecie Sokólskim, w odległości 40 km na północ od Białegostoku i graniczy z następującymi gminami: Suchowola, Janów, Jasionówka, Czarna Białostocka oraz Jaświły. Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 117 km², co stanowi 0,58% powierzchni województwa podlaskiego i 5,7% obszaru Powiatu Sokólskiego.

Gmina Korycin rozciąga się od skraju Puszczy Knyszyńskiej po nieodległy Biebrzański Park Narodowy. Posiada piękne tereny jak doliny rzek Kumiałki i Brzozówki.

Gmina Korycin leży w zlewni rzeki Biebrzy. Głównymi elementami sieci hydrograficznej gminy są rzeki: Kumiałka, przecinająca gminę w poprzek oraz Brzozówka, stanowiąca naturalną, zachodnią granicę gminy.

Gmina Korycin podzielona jest na 32 sołectwa (33 miejscowości) i liczyła w 2021 roku ogółem 3 235 mieszkańców. Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosi 28 osób na 1 km².

Zauważalne jest to, iż ludność w Gminie Korycin w okresie ostatnich lat ma tendencję malejącą. W 2019 roku na świat przyszło 38 dzieci (16 – dziewczynek i 22 chłopców), zmarło 37 mieszkańców gminy (12 kobiet, 25 mężczyzn). W 2020 roku liczba urodzeń wyniosła 25 (14 dziewczynek i 11 chłopców), liczba zgonów 45 (17 kobiet i 28 mężczyzn). W 2021 roku na świat przyszło 26 dzieci (14 dziewczynek i 12 chłopców), w tym roku odnotowano najwięcej zgonów - zmarło 54 mieszkańców gminy (25 kobiet i 29 mężczyzn).

5. Zadania gminy

Gmina stanowi najważniejszy i podstawowy element systemu pomocowego. Profilaktyka, diagnoza i wszechstronna pomoc rodzinie w kryzysie to zadania priorytetowe. W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną konieczne jest niezwłoczne stworzenie warunków do jak najszybszego umożliwienia powrotu dziecka do rodziców.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **do zadań własnych gminy** należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

6. Zadania instytucji wsparcia rodziny na poziomie gminy

Diagnozowanie, zarówno problemów, z jakimi borykają się rodziny w gminie Korycin, jak i posiadanych zasobów pozwala na wskazanie form pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość posiadanego potencjału oraz rodzaju i dostępności usług daje możliwość formułowania celów i zadań stanowiących spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Udzielana pomoc powinna mieć charakter okresowy, a praca z rodzinami biologicznymi ukierunkowana jest na możliwość jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy m.in. poprzez:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- pracę socjalną,
- wspieranie potencjału rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych, wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia w już zaistniałych sytuacjach kryzysowych, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- udzielanie pomocy w przewyciężaniu uzależnień,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążenie do jak najszybszego powrotu dziecka do rodziny biologicznej, aktywizację społeczną i zawodową,
- wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy zapobieganie niepowodzeniom i trudnościom,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych członków rodziny,
- koordynowanie wszystkich działań instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych mogących służyć pomocą rodzinom.

Zaplanowane działania mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania podstawowych jej funkcji. Wsparcie może być prowadzone w formie pracy z rodziną przez m.in. poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne oraz pracę socjalną.

Asystent rodziny

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi jednostki organizacyjnej;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Rodzina wspierająca

Kolejnym sposobem wsparcia rodziny problemowej, wymagającej przezwyciężenia kryzysu, jest zapewnienie jej pomocy poprzez rodzinę wspierającą. Zadaniem tejże rodziny jest pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, przy współpracy z asystentem rodziny. Formy takiej współpracy (ale nie wyręczania!), mogą być bardzo różnorodne, uzależnione są od uzgodnień między zainteresowanymi rodzinami i zależą od pomysłowości

i inicjatywy osób bezpośrednio zaangażowanych. Udzielane w tej postaci wsparcie daje możliwość dzielenia się doświadczeniem i pozytywnym przykładem. Rodzina powołana do pełnienia tej funkcji może pochodzić z bezpośredniego otoczenia.

Grupy wsparcia i grupy samopomocowe

Kolejną formą wspierania rodziny jest **grupa wsparcia**- odpowiednik formalnej bądź nieformalnej pomocy psychologicznej.

W grupach wsparcia najczęściej uczestniczą osoby, które łączą podobne problemy i trudności. Może mieć ona charakter otwarty (gdy w każdym momencie mogą dołączyć do nich nowi członkowie), lub zamknięty (gdy nowi członkowie nie mogą dołączać do spotkań po ich rozpoczęciu). Udział w grupie wsparcia polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami z innymi członkami, słuchaniu, nawiązywaniu kontaktu, dzieleniu się informacjami, udzielaniu wzajemnego wsparcia emocjonalnego. Spotkania grup wsparcia odbywają się zwykle w przyjaznych, przystosowanych do zajęć miejscach, np: poradniach psychologicznych, poradniach rodzinnych, ośrodkach terapii uzależnień, szpitalach psychiatrycznych.

Grupy samopomocowe są dobrowolnym zgromadzeniem osób, których aktywne działanie skierowane jest na wspólne pokonywanie trudności natury psychicznej bądź socjalnej, dotyczących ich samych bądź najbliższego otoczenia. Uzyskiwanie wsparcia, poprzez uczestniczenie w różnego rodzaju grupach samopomocowych, wpływa korzystnie na wzrost samooceny, poczucie przynależności, akceptacji, a przez to na wzrost poczucia własnej wartości. Samopomoc to przede wszystkim proces dzielenia się podobnymi doświadczeniami, sytuacjami czy problemami. Inicjatywy samopomocowe są podejmowane dla ich uczestników i kierowane przez nich. Spotkania mają charakter dobrowolny i ciągły. Głównym celem tychże grup jest dostarczanie wsparcia emocjonalnego i praktycznej pomocy oraz wymiana informacji.

Placówki wsparcia dziennego

Celem działalności placówek wsparcia dziennego jest nade wszystko wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, wyrównywanie deficytów oraz oddziaływanie na środowisko młodego człowieka, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym, czy demoralizacją.

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne jest niezbędne w procesie pomocy osobom i rodzinom, które wymagają profesjonalnego wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne jest w podstawowym pakiecie tychże usług, z powodzeniem świadczone od lat w gminie Korycin.

Poradnictwo prawne realizowane jest przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego itp. Poradnictwo psychologiczne dotyczy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa, jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja prawidłowego funkcjonowania indywidualnego, grupowego, rodzinnego, zawodowego, itp. Istotą porady jest tworzenie warunków do odzyskania lub uzyskania przez człowieka potrzebującego możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu, podjęcia właściwych decyzji i ich realizacji, a także unikania w przyszłości działań, które prowadzą do problematycznej sytuacji życiowej.

Mieszkańcy Gminy Korycin mają zapewniony dostęp do specjalistów, m.in. w: Ośrodku Pomocy Społecznej w Korycinie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korycinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sokółce, Punkcie Informacyjnym w Korycinie, Szkole Podstawowej im. Strafana Kardynała Wyszyńskiego w Korycinie, Przedszkolu i. Jana Pawła II w Korycinie, Zespole Interdyscyplinarnym Gminy Korycin, Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Znalezienia i Podwyższenia Krzyża Św. W Korycinie oraz Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Niepokalanego Serca Maryi w Bombli.

Praca socjalna

Praca socjalna to elementarna pomoc świadczona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie. Jej zadaniem jest działanie na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym. Zapewnienie klientowi wsparcia w dążeniu do pełnienia odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi jest podstawowym kierunkiem podejmowanych kroków.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami lub rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną, w celu nawiązania współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Działalność pracownika socjalnego polega na mobilizacji osób, rodzin, a w razie potrzeby lokalnych środowisk do podejmowania działań na rzecz jednostki. Profesjonalista w tym zawodzie potrafi wydobyć umiejętności do pokonywania trudności i wykorzystać zasoby tkwiące w tych osobach, rodzinach i grupach pozwalające osiągnąć wytyczony cel.

W roku 2020 pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 97 rodzinach (331 osób w tych rodzinach) korzystających z pomocy społecznej, co stanowi, że 90,65 % klientów Ośrodka objętych było pracą socjalną. Natomiast w roku 2021 pracą socjalną

objętych zostało 136 rodzin (405 osób w tych rodzinach), co stanowi, że 93,15 % klientów Ośrodka objętych było pracą socjalną.

7. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie

W 2020 roku pomocą społeczną objętych było 107 rodzin (356 osób w tych rodzinach), w 2021 roku 146 rodzin (433 osób w tych rodzinach). Problemy społeczne na terenie Gminy Korycin, na podstawie, których przyznawane były świadczenia pomocy społecznej w 2020 roku oraz 2021 roku wskazują poniższe tabele.

Powody przyznania pomocy społecznej w 2020 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	50	146
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	27	149
Bezrobocie	23	47
Niepełnosprawność	7	17
Długotrwała lub ciężka choroba	48	137
Alkoholizm	2	11
Zdarzenie losowe	2	7

Źródło: opracowanie własne

Powody przyznania pomocy społecznej w 2021 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	55	177
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	31	174
Bezrobocie	27	53
Niepełnosprawność	7	21
Długotrwała lub ciężka choroba	40	113
Alkoholizm	2	11
Zdarzenie losowe	1	3

Źródło: opracowanie własne

Dane zawarte w powyższych tabelach wskazują, iż najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2020 -2021 było ubóstwo. Kolejnymi powodami jest długotrwała lub ciężka choroba i potrzeba ochrony wielodzietności.

Przemoc w rodzinie - Procedura „Niebieskiej karty”

Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym. Nie ma znaczenia wiek, rodzaj wykształcenia, pozycja społeczna czy wykonywany zawód w odniesieniu do osoby stosującej przemoc, czy doznającej przemocy.

Zarządzeniem Nr 29/2011 Wójta Gminy Korycin z dnia 19 lipca 2011 r. został powołany zespół interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu należy:

- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającą na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2020 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 14 „Niebieskich Kart” dotyczących przemocy w rodzinie oraz kontynuowano 1 procedurę „Niebieskiej Karty” z roku 2019. Działaniami Zespołu objętych było 14 rodzin.

W 2020 r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin odbył 4 posiedzenia, powołał **14 grup roboczych**, które odbyły **25 spotkań** z osobami wobec, których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą(12 osoby, w tym 7 kobiet, 4 mężczyzn, 1 dziecko) i z osobami wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc (**11 osób**).

W 2020 roku zakończono 15 „Niebieskich Kart”, z czego 11 „Niebieskich Kart” zakończono z uwagi na ustanie przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i 4 „Niebieskie Karty” zakończono z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 11 „Niebieskich Kart” dotyczących przemocy w rodzinie oraz kontynuowano 1 procedurę „Niebieskiej Karty” z roku 2020. Działaniami Zespołu objętych było 12 rodzin.

W 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin odbył 5 posiedzeń, powołał 14 grup roboczych, które odbyły 35 spotkań z osobami wobec, których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (19 osób, w tym 6 kobiet, 3 mężczyzn, 10 dzieci) i z osobami wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc (11 osób).

W 2021 roku zakończono 12 „Niebieskich Kart”, z uwagi na ustanie przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy.

Program „Za życiem”

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu „Za Życiem” jest wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie wypłacił 2 świadczenie „Za życiem”, w łącznej kwocie 8 000,00 zł.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie wypłacił 1 świadczenie „Za życiem”, w kwocie 4 000,00 zł.

Świadczenia rodzinne

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka.

W 2020 roku 119 rodzin otrzymało zasiłki rodzinne wraz z dodatkami na łączną kwotę 552 682,77 zł, natomiast w 2021 roku 101 rodzin na łączną kwotę 443 892,65 zł.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane liczbowe dotyczące wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego w 2020 i 2021 roku.

Dodatki do zasiłku rodzinnego w 2020 roku

L.p.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1	Urodzenia dziecka	7	7	6 501,12 zł
2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	3	17	6 787,00 zł
3	Samotnego wychowywania dziecka	5	57	8 860,71 zł
4	Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	77	884	83 349,50 zł
5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	6	49	5 250,00 zł
6	Rozpoczęcia roku szkolnego	96	203	19 914,79 zł

7	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	72	690	55 244,72 zł
		w tym:		
	* na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	19	190	21 470,00 zł
	* na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której jest szkoła.	53	500	33 774,72 zł
Razem:				185 907,84 zł

Źródło: opracowanie własne

Dodatki do zasiłku rodzinnego w 2021 roku

L.p.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1	Urodzenia dziecka	4	4	3 241,80 zł
2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	3	24	9 587,10 zł
3	Samotnego wychowywania dziecka	3	31	4 350,10 zł
4	Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	52	753	67 081,99 zł
5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	4	37	4 070,00 zł
6	Rozpoczęcia roku szkolnego	78	167	15 010,19 zł
7	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	54	638	50 308,28 zł
		w tym:		
	* na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	19	200	22 490,70 zł
	* na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której jest szkoła.	44	438	27 817,58 zł
Razem:				153 649,46 zł

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę dane pod kątem kwot wypłaconych dodatków stwierdzić należy, że największą wartość wypłaty wskazuje dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

8. Koszty utrzymania dzieci z Gminy Korycin umieszczonych w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Od dnia 09 stycznia 2020 roku do nadal w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywa 2 dzieci. W rodzinnym domu dziecka od dnia 13 maja 2021 roku przebywa 5 dzieci.

W 2020 r. Gmina Korycin poniosła wydatek w wysokości 2012,58 zł, natomiast w 2021 r. 14 682,50 zł.

9. Analiza SWOT

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Korycin.

Mocne Strony	Słabe Strony
-obowiązujące strategie, programy i akty prawne dla Gminy Korycin, -położenie gminy, -dobrze funkcjonujący Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie, -partnerstwa lokalne, -współpraca instytucji działających na rzecz rodziny, -działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -działalność Interdyscyplinarnego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,	- ograniczenie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę, - wzrost liczby zadań przekazywanych gminom do realizacji, - ograniczone środki na realizację zadań z zakresu wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, -niewystarczająca współpraca instytucji w zakresie wsparcia rodziny, -niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej, -niskie kwalifikacje osób w wieku aktywności

-działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, -działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, -wyszkolona i doświadczona kadra pomocy społecznej i oświaty, działająca na rzecz dzieci i rodziny, -dostęp do poradnictwa specjalistycznego, -bogata oferta profilaktyczno - edukacyjna placówek oświatowych działających na terenie Gminy Korycin, -szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych m.in. zajęcia wokalne i muzyczne, kreatywno-plastyczne, sportowe, taneczne, teatralne, -działalność organizacji pozarządowych, -rozwój wolontariatu, - rozbudowane zaplecze sportowe i rekreacyjne, -działalność kulturalna Gminnego Ośrodka Kultury, Turystyki i Sportu w Korycinie, -możliwość korzystania mieszkańców Gminy Korycin z Karty Dużej Rodziny, - realizacja wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, - pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki), -dobra sytuacja na rynku pracy,	zawodowej, -niski poziom aktywności zawodowej klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie, -niski poziom świadomego rodzicielstwa, -niedostateczne środki finansowe rodzin na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, -brak rodzin wspierających, -niedostateczna wiedza mieszkańców gminy na temat form wsparcia i instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, -niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżaniu sytuacji kryzysowej, -niska motywacja do podjęcia działań zmierzających do zmiany i poprawy sytuacji u osób wymagających wsparcia, -przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje, -wyuczona bezradność i roszczeniowość, -bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, -ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, -zjawisko alkoholizmu, -wzrost ilości zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży, -występujące patologie społeczne, -rynek pracy nieprzystosowany dla potrzeb samotnych matek,
Szanse	Zagrożenia
- zatrudnienie asystenta rodziny -ustawiczne szkolenia osób pracujących na	-dalsze utrwalanie się zjawisk negatywnych w sferze społecznej,

rzecz rodziny, -prospołeczna polityka państwa, -grupy wsparcia działające na terenie gminy, -wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych, -skuteczna i trafna diagnoza problemów dotyczących rodziny oraz analiza dynamiki rozwoju pojawiających się problemów społecznych, -rozwój wolontariatu, -wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz dziecka i rodziny, - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - współpraca rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych.	-ubożenie społeczeństwa, -rozszerzenie kręgów ubóstwa, -zanik więzi i tradycji rodzinnych, rozpad rodziny, -zaniedbanie emocjonalne dziecka, -upadek autorytetów, -brak czasu rodziców dla dzieci, -zmiana funkcji pełnionych przez rodzinę, -niski poziom wiedzy na temat świadomego wychowawczych przez rodziców, -zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, -brak wystarczającej wiedzy nt. nowych uzależnień, -uzależnienie się świadczeniobiorców od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie, -zjawisko „dziedziczenia biedy”, -wzrost kosztów utrzymania rodziny, -przerzucanie odpowiedzialności za losy rodziny na instytucje, -brak świadomości na temat groźnych dziecku niebezpieczeństw, -brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko, - system wychowania bezstresowego, bez zasad i wymagań, - brak autorytetu rodzica, opiekuna, nauczyciela, -rosnąca ilość dzieci i młodzieży używających środków psychoaktywnych.

10. Zasoby instytucjonalne

Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023 – 2025 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów dzieci, młodzieży i rodzin określa się instytucje znajdujące się na terenie Gminy Korycin, które funkcjonują w obszarze profilaktyki społecznej, edukacji, ochrony zdrowia. Są to jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe.

Na terenie Gminy Korycin oraz powiatu sokólskiego działają następujące instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny:

- Urząd Gminy Korycin - dowóz dzieci do szkoły.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korycinie – przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie – praca socjalna, pomoc finansowa, pomoc rzeczowa i pomoc w postaci usług, dożywianie dzieci i osób dorosłych, świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia rodzicielskie, pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, pomoc w zapobieganiu przemocy w rodzinie (procedura Niebieskiej Karty), Karta Dużej Rodziny.
- Punkt Informacyjny w Korycinie – motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzorca picia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy, posiadanie dobrej informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą włączyć się w systemową pomoc rodzinie.
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin – przeciwdziałanie problemom przemocy w rodzinie.
- Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Sokółce – poradnictwo rodzinne, szkolenia rodzin zastępczych, wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce – poradnictwo, pomoc psychologiczna i pedagogiczna, prowadzenie zajęć terapeutycznych indywidualnych w zakresie pomocy logopedycznej, psychologicznej i pedagogicznej.
- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce – prowadzenie działalności edukacyjnej, profilaktycznej, prewencyjnej w szkołach, pomoc w zapobieganiu przemocy w rodzinie (procedura Niebieskiej Karty).

- Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Korycinie – działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci, współorganizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.
- Przedszkole im. Jana Pawła II w Korycinie - działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci, współorganizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.
- Parafia Rzymskokatolicka p.w. Znalezienia i Podwyższenia Krzyża Św. w Korycinie – działalność charytatywna, działalność ewangelizacyjna, organizowanie wypoczynku, wspieranie ubogich rodzin.
- Parafia Rzymskokatolicka p.w. Niepokalanego Serca Maryi w Bombli – działalność charytatywna, działalność ewangelizacyjna, organizowanie wypoczynku, wspieranie ubogich rodzin.
- Gminny Ośrodek Kultury , Sportu i Turystyki w Korycinie i Biblioteka Publiczna Gminy Korycin – działalność kulturalna, sportowa , rekreacyjna, organizowanie zajęć pozaszkolnych oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży, rozwijanie talentów i zainteresowań, czytelnictwo,
- NZOZ Przychodnia Lekarska „EL-MED” – działalność lecznicza, ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Korycińskiej – współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Korycinie dotycząca organizacji pomocy żywnościowej dla mieszkańców Gminy Korycin w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

11. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023-2025

Główny cel programu wspierania rodziny:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe programu wspierania rodziny i kierunki działań

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Kierunki działań:

- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych: pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów szkolnych, w formie zasiłków celowych,

okresowych.

- Objęcie dożywianiem, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” osób wymagających tej formy wsparcia, zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.
- Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej.

Realizatorzy/Partnerzy: Gmina Korycin, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie.

Termin: 2023-2025

Wskaźniki :

1. Liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej lub rzeczowej
2. Liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Kierunki działań:

- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, socjalne, prawne).
- Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagoga szkolnego oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną.
- Promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży.
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę, organizowanie zajęć pozaszkolnych, organizacja wypoczynku dla dzieci.
- Ustawiczne doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i innych formach edukacyjnych.
- Doskonalenie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokółce ze szczególnym uwzględnieniem działań służących powrotowi osób długotrwale bezrobotnych na rynek pracy.
- Prowadzenie w ośrodku pomocy społecznej systemowej pracy socjalnej z rodziną wieloprotblemową, wspartej poradnictwem specjalistycznym.

Realizatorzy/Partnerzy : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie, Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Korycinie, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce, Punkt Informacyjny w Korycinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w

Korycinie.

Termin: 2023-2025

Wskaźniki :

1. Liczba programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych.
2. Liczba rodzin objętych pracą socjalną.

3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

Kierunki działań:

- Monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Wypracowanie standardów pracy z rodziną wieloproblemową, w której wychowywane są dzieci, przez instytucje i organizacje zajmujące się rodziną i dzieckiem.
- Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka.
- Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej przez placówki oświatowe.

Realizatorzy/Partnerzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie, Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Korycinie, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie, Biblioteka Publiczna Gminy Korycin, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korycinie.

Termin: 2023-2025

Wskaźniki:

1. Liczba rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Liczba rodzin objętych pracą socjalną.
3. Liczba inicjatyw lokalnych w zakresie wspierania rodziny.

4. Wspieranie interdyscyplinarne rodzin i dzieci.

Kierunki działań:

- Bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i rodziny.
- Edukacja służb społecznych w zakresie wykorzystania metody pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny.
- Dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne.
- Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: wsparcie asystenta rodziny, pomoc rodzin wspierających, praca socjalna z rodziną (kontrakt socjalny), pomoc placówek wsparcia

dziennego (światlice).

- Rozwijanie lokalnego systemu poradnictwa, między innymi psychologicznego, prawnego i socjalnego oraz doskonalenie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych.
- Praca socjalna z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.
- Praca socjalna upowszechniona w wymiarze informacyjnym (upowszechnianie informacji o placówkach pomocowych i rodzaju świadczonych w nich usługach poprzez zamieszczanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie oraz tablicach ogłoszeń).

Realizatorzy/Partnerzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie, Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Korycinie, Przedszkole im. Jana Pawła II w Korycinie, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce. Termin: 2023-2025

Wskaźniki :

1. Liczba odwiedzin stron internetowych.
2. Liczba szkoleń.
3. Liczba rodzin biologicznych objętych pracą socjalną.

Koordinatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urzędem Gminy Korycin,
2. Szkołą Podstawową im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Korycinie,
3. Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie,
4. Biblioteką Publiczną Gminy Korycin,
5. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korycinie,
6. Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Korycin,
7. Policją i sądami,
8. Przedszkolem im. Jana Pawła II w Korycinie,
9. Parafią Rzymskokatolicką p.w. Znalezienia i Podwyższenia Krzyża Św. w Korycinie,
10. Parafią Rzymskokatolicką p.w. Niepokalanego Serca Maryi w Bombli,
11. Organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami,
12. Zakładami opieki zdrowotnej.

12. Finansowanie

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

1. Środki własne gminy.
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Środki pozabudżetowe.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

13. Monitoring i ewaluacja Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023-2025 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Koordinacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie. Realizatorzy Programu będą przekazywać sprawozdania z realizacji własnych zadań zawartych w niniejszym Programie w formie elektronicznej na adres: gops@korycin.pl lub w formie papierowej na adres Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

14. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2023-2025 jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Korycin oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału, jaki posiada. Ważnym elementem

powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Przewodniczący Rady

Iwona Chwiećko

Uzasadnienie
do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w
Gminie Korycin na lata 2023 - 2025

Zadaniem własnym gminy, określonym w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby skutecznie realizować powyższe zadania konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

Dotychczas obowiązujący Program Wspierania Rodziny przyjęty uchwałą Nr XI/88/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. utraci moc z dniem 1 stycznia 2023 roku.

W związku z powyższym przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Korycin jest w pełni uzasadnione.